

دو فروند ATR جدید؛ جمعه آینده در تهران

هفتمین و هشتمین هواپیمای ATR ۷۲-۶۰۰ متعلق به شرکت هواپیمایی هما جمعه هفته آینده وارد تهران می‌شود. یک مقام آگاه در شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگو با مهر با تأیید این خبر گفت: دو هواپیمای ATR ۷۲-۶۰۰ در رجیستر EP-ITG و EP-ITH پس از انجام گراند تست‌های مورد نظر در شهر تولوز فرانسه و انجام «اکسپتس فلیت» مورد نظر شرکت هما، با خلبانان ایرانی به‌زودی تحویل مدیران شرکت هما خواهد شد.

سرمقاله

قابل توجه اهل مجلس

چاره استفاده از ظرفیت بلااستفاده صنایع

بر اساس محاسبه قدرت خرید در آمد کنونی جامعه، ظرفیت مصرف ما در حال حاضر به اندازه سال ۸۱ است. علت این امر، وجود تورم با نرخ‌های بالا و سرعت ناچیز افزایش درآمدهاست. از سوی دیگر بر اساس آمارهای منتشر شده بخش‌های تولیدی اقتصاد، ظرفیت‌های کل ایجاد شده تولید در دوره مورد بحث دو برابر شده است. این دو آمار در ظاهر با یکدیگر ارتباطی ندارند اما هنگامی که آنها را در حیطه عرضه و تقاضا مورد بررسی قرار می‌دهیم یک دره عمیق را به نمایش می‌گذارند: کشور دچار ظرفیت تولید مسازاد بر توان مصرف است و چون راه‌های صادرات آن به دلایل مختلف بسته است، ظرفیت‌های تولید آن بلااستفاده مانده و سبب گلاجه سرمایه‌گذاران شده است.

این فرمول البته چندان ساده نیست. فقدان مصرف کافی کل، اضافه تولید به بار می‌آورد و چون بازار دومی برای مصرف وجود ندارد و تولید را نمی‌توان ذخیره کرد، کارخانه‌ها با ظرفیت پایین کار می‌کنند و چون با ظرفیت پایین کار می‌کنند، هزینه تولید هر واحد به دلایل آشکار بالا می‌رود و چون کالاگران از کار درمی‌آید، مصرف آن تشویق نمی‌شود و چون ورود و کالای خارجی مشابه بازار از ران، رقابت را نامتناسب می‌کند، بخشی از بازار مصرف را نیز کالای خارجی به خود اختصاص می‌دهد و به این ترتیب موقعیت بازار برای کالای تولیدی داخلی نامناسب و بنابراین مصرف آنها کمتر می‌شود. به این ترتیب چرخه رکودی که تشدید شونده هم هست راه می‌افتد که پایانی بر آن متصور نیست، مگر ورشکستگی واحدهایی که مفری برای آنها جست‌وجو نمی‌شود یا خودشان جست‌وجو نمی‌کنند.

از سوی دیگر، بالا رفتن هزینه تولید هر واحد کالا به علت عدم استفاده از ظرفیت کامل تولید، بازار صادراتی آن کالا را نیز نابود می‌کند و ناتوانی در رقابت در بازار خارجی به عامل جلوگیری از کاربرد راه‌حل‌های فراتر از توسعه جلو مصرف داخلی می‌انجامد. باز هم از سوی دیگر، قیمت پایین ارز برای صادرکننده چنین کالاهایی یعنی مقدار ربالی که در ازای صادرات هر واحد کالا به دست می‌آورد، امکان صادرات را باز هم پایین می‌آورد.

قاعدا در چنین موقعیت‌هایی که کشور به صورتی ملی دچار مشکل است، باید برای همه صنایع تولیدی راه‌حلی همه‌شمول پیدا کرد. به این ترتیب باز هم به یک توصیه همیشگی اقتصاددانان می‌رسیم: اصلاح قیمت‌ارز، جاذبه‌استدلال‌هایی که برای حفظ قیمت ارز در سطوح پایین از سوی برخی کارشناسان ارائه می‌شود، در مورد کاهش ارزش ریال به‌صورت افزایش قیمت ارز، استدلال جدی و به‌عنوان یک راه‌حل بنیادی بی‌برون‌فاز و چندبرگانه مشکلات اقتصادی بخش تولیدی می‌توان ارائه کرد. این استدلال بسیار ساده اما بنیادین است و باید برخی تبعات مهم آن را هم آگاهانه به‌دقت در نظر گرفت. اینها عبارتند از: آنقدر کاهش دهیم که در کنار حصار مناسبی از تعرفه‌های گانگی ورود کالای خارجی (معمولاً از مصرفی و واسطه‌ای) از صرفه‌یافتد و صادرات کالا (چه صنعتی و چه کشاورزی و چه خدمات) با صرفه بالا صورت گیرد. در حال‌های اقتصادی تبعات مثبت و منفی دارند و حیطه تأثیر آنها نیز متفاوت است. برخی تصمیمات وجود دارند که هنوز تأثیرات مثبت آنها در عمل آشکار نشده و حیطه نفوذ آنها نیز بسیار گسترده و تأثیراتشان پر دامنه است. ۴۰ سال از کوره‌راه حفظ قیمت ارز به هر قیمتی رفتیم، بیایید یکسال هم طریقی دیگر ببیماییم.

کوتاه

سی‌ان‌بی‌سی اعلام کرد:

پیام هشدار بانکداران جهان به سرمایه‌گذاران بیت‌کوین

مهر: رئیس نهاد قانون‌گذار نظام بانکداری جهانی در کمیته باسل و رئیس بانک مرکزی سوئد گفت: سرمایه‌گذاری در بیت‌کوین چشم‌اندازی خطرناک دارد.

به گزارش سی‌ان‌بی‌سی، استفن اینگوس، رئیس نهاد قانون‌گذار نظام بانکداری جهانی در کمیته باسل (که ۱۰ رئیس بانک مرکزی کشورهای مختلف جهان در سال ۱۹۷۴ تأسیس شد) و رئیس بانک مرکزی سوئد (ریکس‌بانک)، گفت: سرمایه‌گذاری در بیت‌کوین چشم‌اندازی خطرناک دارد.

طبق گفته این قانون‌گذار بانکداری جهانی، سرمایه‌گذاران بیت‌کوین باید از رویدادهای گذشته در تاریخ و بالا رفتن این چنینی قیمت‌ها و حوادثی مثل حباب قیمت پیزا لاله در سال ۱۹۲۰ و سایر حوادث مشابه در طول قرن‌های گذشته، درس بگیرند و با دیدن بخت و اقبال علیه کسانی خواهد بود که واقعا فکر می‌کنند بیت‌کوین آینده‌دار است. او در پاسخ به اینکه آیا ارز دیجیتال مانند بیت‌کوین نگرانی‌هایی در مورد پایداری مالی ایجاد کرده است یا خیر، به سی‌ان‌بی‌سی گفت: من متقدم این که بیت‌کوین را یک ارز دیجیتال بدانم اشتباه است. بیت‌کوین بیشتر شبیه یک سرمایه‌گذاری است. اما به هیچ وجه ویژگی‌های ارز دیجیتال را ندارد. اینگوس گفت: سرمایه‌گذاری در بیت‌کوین یا هر مورد مشابه با آن چشم‌اندازی خطرناک دارد.

هشدار مومنی نسبت به افزایش ۵۰ درصدی قیمت بنزین

۴۰۰ هزار فرصت شغلی

از بین می‌رود

می‌گویند جامعه ککش این میزان افزایش قیمت سوخت را ندارد؛ رشد ۵۰ درصدی قیمت بنزین که این روزها خبر آن به گوش می‌رسد، قرار بود پلکانی باشد تا فشاری ناگهانی را به اقتصاد کشور تحمیل نکند. این اتفاق نیفتاد و حالا قرار است پس از چندسالی ثبات قیمت، سوخت گران شود و در نظر کارشناسان اقتصادی و فعالان این حوزه، این میزان افزایش، شوک تومی به اقتصاد وارد می‌کند و جامعه هم توان تحمل این شوک را نخواهد داشت. برخی کارشناسان اقتصادی از به‌باد رفتن تلاش‌های دولت برای تورم‌رکمی می‌گویند...

تهرانی‌ها در مدیریت بحران رد شدند

هیجان زلزله، رکورد مصرف

۲۷ میلیون لیتر بنزین را رقم زد

از لحظه وقوع زلزله ۵.۲ ریشتری در تهران تا ساعات پایانی شب پنج‌شنبه بیش از ۲۷ میلیون لیتر بنزین در تهران مصرف شد در حالی که در روزهای عادی مصرف تهران تنها حدود ۱۳ تا ۱۴ میلیون لیتر بنزین بیشتر نیست. تهرانی‌ها در مدیریت بحران نمره خوبی کسب نکردند. زلزله تهران نشان داد که رفتارهای هیجانی و گاهی سه‌دور از منطق تهرانی‌ها نتیجه‌ای جز قفل شدن بزرگراه‌های اصلی شهر، مصرف چند برابری بنزین و تشدید آلودگی هوا به‌همراه نداشت...

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس از بازار کار ایران

بیش از ۴۲ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر در کشور بیکار و غیرفعالند

ایستنا: به تازگی برای حل و فصل مشکلات اصلی گمرکی میان ایران و عراق توافقات جدیدی صورت گرفته است که بر این اساس از این پس اقلام غذایی و لبنی ایران نیز با ارائه گواهی‌های تأیید صلاحیت دستگاه‌های مبدأ، بدون نیاز به انجام آزمایش‌های مرزی وارد عراق می‌شوند.

در جریان ملاقات رایزن بازرگانی ایران در عراق و تیم اقتصادی سفارت ایران در بغداد با رئیس کل گمرک‌های عراق، موضوعات لازم برای ارتقای همکاری‌های تجاری و محور مطرح شد. در این مذاکرات چندین محور مهم به تفصیل مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت مورد تفاهم واقع شد.

تعیین نماینده از سوی رئیس گمرک‌های عراق برای برگزاری نشست‌های کارشناسی مشترک به‌صورت هر دو هفته یک‌بار و همچنین پذیرش اقلام غذایی و لبنی ایران بدون نیاز برای انجام آزمایش‌های مرزی مشروط به ارائه گواهی‌های تأیید صلاحیت دستگاه‌های مبدأ ایران در چارچوب ضوابط کشور مقصد از جمله توافقات اساسی در این نشست بود.

همچنین شفاف‌سازی سیستم‌های مربوط به پایانه مرزی و ایجاد شبکه فعالان اقتصادی مجاز بین گمرکات دو کشور با استفاده از سازوکار الکترونیک که در آینده نزدیک از مهران - زرباطیه اجرایی خواهد شد، از مواردی است که در خصوص این تفاهم حاصل شده است.

توافق‌گیری انجام دیدار رؤسای کل گمرک‌های ایران و عراق، الزام به اعلام قوانین و مقررات گمرکی در بازه زمانی حداقل یک‌ماهه، اعلام آمادگی اولیه گمرک‌های عراق برای اجرایی شدن توافقنامه گمرکی با ایران نیز مطرح و تصویب شد. چهار نوع تعرفه کاهش یافته برای محصولات صادراتی از عراق از اوایل سال ۲۰۱۸ اعمال می‌شود که امکان گنجری و اعمال نظارت لازم در شفاف‌سازی هزینه‌ها را بهبود می‌بخشد. بر این اساس تعرفه طلا و نقره و محصولات معدنی از پنج درصد به نیم درصد، تعرفه انواع مواد غذایی و نباتی و مصنوعات پلاستیکی از ۱۰ تا ۴۰ درصد به ۱۰ درصد، تعرفه انواع مصالح ساختمانی، سنگ، سیمان، چرم، پوست و صنایع پوستی و خودرو از پنج تا ۳۰ درصد به ۱۵ درصد کاهش و تعرفه انواع لوازم برقی، تلویزیون، کمربند، لوازم خانگی، اسلحه، تانک و سیگار از ۴۰ درصد به ۳۰ درصد کاهش خواهد یافت.

به تولید کالای می‌پردازند. متوسط هزینه سرمایه‌بنگاه‌های اقتصادی ایران ۲۵ درصد است. اما این رقم در صورتی که نرخ بهره ثابت بماند، دائم در حال بالا رفتن است و نرخ بازده پروژه‌ها در ایران زیر ۳۵ درصد نخواهد بود. او اظهار می‌کند: سرمایه‌گذاری خارجی علاوه بر تأمین مالی برای ایران قدرت رقابت‌پذیری را نیز به ارمان می‌آورد. نکته دیگر این است که بدون حضور در چرخه تجارت بین‌المللی امکان ورود دلار به داخل کشور وجود ندارد. متأسفانه در هیچ برهه زمانی، برنامه‌ریزی بین‌المللی برای پیوستن به چرخه اقتصاد بین‌المللی در ایران وجود نداشته است و با تمام تلاش‌هایی که در حال انجام است، پرداختن به چنین مسئله‌مهمی هیچ‌گاه میسر نشده است. اما همانطور که گفته می‌شود، ایران در رتبه‌بندی جهانی بسیار ضعیف است و این موضوع بالا رفتن ریسک برای کشورهای سرمایه‌گذار را در پی دارد. به نظر می‌رسد مادامی که ایران تدبیری برای بالا بردن رتبه اقتصادی بین‌المللی خود نکند، در جذب فاینانس خارجی مشکلات زیادی خواهد داشت. بر این اساس در سال‌های آتی نیز ایران در همین جایگاه کنونی باقی خواهد ماند. اما توجه به مشکلات عنوان شده این سوال پیش می‌آید که پس تاکنون سرمایه‌گذاری خارجی در ایران چگونه انجام می‌شده؟ در پاسخ به این نکته باید بررسی شود که این سرمایه‌گذاری‌ها در کدام بخش اتفاق افتاده است؟ این سرمایه‌گذاری‌ها در بخش‌هایی اتفاق افتاده است که بازار مصرف وجود دارد و همچنین ریسک آن بسیار پایین بوده.

او ادامه می‌دهد: در راستای این مسئله باید به این موضوع اشاره کرد که هزینه پایین سرمایه‌گذاری در چنین بخش‌هایی به آنها این اجازه را می‌دهد که وارد ایران شوند، سرمایه‌گذاری لازم را انجام دهند و در بازه کوتاه مدت بتوانند پول سرمایه‌های خود را تأمین کنند. بر اساس آنچه تاکنون عنوان شد، امید به بهبود سرمایه‌گذاری خارجی در ایران، بدون بهبود در رتبه‌بندی جهانی اقتصادی ایران، تنها یک رویا خواهد بود. ایران باید به مرور عضو سازمان‌های منطقه‌ای شود، ولی متأسفانه به‌رغم روابط خوبی که با کشورهای همسایه دارد، نتوانسته بهره‌ای از مزایای بازارهای همسایه ببرد. ایران حتی نتوانسته روابط تک‌به‌تک و قوی با کشورهای همسایه ایجاد کند. باز هم تأکید می‌کنم اگر اقتصاد ایران رشد نکند، رتبه اقتصادی ایران بهبود پیدا نخواهد کرد و

جذب سرمایه‌گذاری خارجی بسیار کم خواهد شد. این کارشناسان اقتصادی اظهار کرد: یکی از مسائلی که مدیران اقتصادی ایران باید به دنبال یادگیری آن باشند، بحث به روز شدن دانش خود در راستای اقتصاد است. آنها باید یاد بگیرند در مواجه شدن با مشکلات چگونه به بهترین شکل مدیریت بحران کنند. در این راستا ایران باید در زمینه اقتصاد از سایر کشورهای موفق در اقتصاد الگوبرداری کند. چرا که نمی‌توان روش‌ها، الگوها و متدهای اقتصادی را مجدداً از نو اختراع کرد. بر این اساس باید از تجربیات سایر کشورهای موفق جهان استفاده و مدل‌های مختلف اقتصادی را بررسی کرد. در این راستا باید دید که کدام مدل برای اقتصاد ایران بهتر است. ظاهراً ایران دنبال مدل شتر-گاو-پلنگ است. یعنی از هر مدل اقتصادی یک قسمت آن را انتخاب می‌کند و به کار می‌گیرد. در مذاکرات اقتصادی که ایران برای جذب سرمایه‌گذاری انجام می‌دهد، کشور به دنبال دریافت دانش است که در هیچ‌جای دنیا این دانش انتقال‌پذیر نیست. انتظار برای انتقال دانش فنی یک کلیشه بیشتر نیست. ایران هنوز نتوانسته به خوبی صورت مسئله را در راستای جذب سرمایه‌گذاری درک کند. بر این اساس صورت مسئله این موضوع، اقتصاد مالی است تا زمانی که اقتصاد ایران رقابت‌پذیر نشود، کشور در راستای جذب سرمایه‌گذاری دچار لنگش خواهد بود. ایران هنوز کلید بهبود را نزده و تنها در حال صحبت برای بهبود اقتصادی است. برای ورود به وضعیت بهبود اقتصادی در کشور نیاز به قاطعیت است و تصمیمات قاطع نیاز به صرف هزینه‌های لازم دارد.

می‌گیرد که ایران چنین استانداردهایی را ندارد و در این زمینه دچار مشکل است. باید تأکید کنم، بیش از ۶۰ درصد پول آماده سرمایه‌گذاری، به کشورهای توسعه‌یافته رفته است. قسمتی از آن به کشورهای در حال توسعه و یک قسمت کوچک آن به کشورهای تازه توسعه‌یافته تعلق گرفته است. در این راستا باید نتیجه گرفت که قرار نیست فاینانس‌ها به کشورهایی که دارای پروژه زیاد با حاشیه سود بالا هستند، تعلق بگیرد.

پیمان مولوی با اشاره به اینکه چه کشورهای بیشتری ورودی سرمایه‌گذاری خارجی را داشته‌اند، ادامه می‌دهد: آمریکا در سال ۲۰۱۶ با ۳۹۱ میلیارد دلار جذب سرمایه، بالاترین رتبه را داشته است. باید به این نکته اشاره کنم که آمریکا در سال جاری در حال رسیدن به اشتغال کامل است. اما بعد از آمریکا، انگلستان با ۲۵۴ میلیارد دلار، چین با ۱۳۴ میلیارد دلار، هنگ‌کنگ با ۱۰۸ میلیارد دلار، هلند با ۹۲ میلیارد دلار، سنگاپور با ۶۲ میلیارد دلار، برزیل با ۵۹ میلیارد دلار، استرالیا با ۴۸ میلیارد دلار، هند با ۴۴ میلیارد دلار و روسیه با ۲۸ میلیارد دلار در رده‌های بعدی جذب فاینانس‌های خارجی قرار دارند. در این رابطه باید پرسید که منظور بعضی از کشورها، توانمندی جذب پول را دارند و برخی از کشورهای ناتوانمندی را ندارند؟ نکته حائز اهمیت این است که ایران در جذب پول دچار مشکل اساسی است. او افزود: با توجه به آنچه تاکنون گفته شد، این سوال مطرح می‌شود که سازمان‌های خارجی می‌توانند از پول آماده برای سرمایه‌گذاری خارجی در ایران استفاده کنند؟ ایران جزو کدام یک از گروه‌های همکاری اقتصادی است؟ در پاسخ به این سوال‌ها باید گفت که ایران تنها عضو اکو است و متأسفانه عضو هیچ گروه همکاری بین‌المللی دیگری نیست. اعضای گروه‌های همکاری بین‌المللی اقتصادی برای پوشش زنجیره ارزش جهانی به وجود آمدند و ایران در داخل این زنجیره جایگاهی ندارد. به غیر از نفت، هیچ کدام از کسب و کارهای ایران در داخل زنجیره ارزش جهانی نیستند. نفت نیز به دلیل نیاز جهان در این بین قرار گرفته است. تقریباً در حوزه سرمایه‌گذاری خارجی و جذب منابع بین‌المللی رابطه مستقیمی بین حضور در گروه‌های همکاری بین‌المللی وجود دارد. در این راستا سیستم رتبه‌بندی بین‌المللی باید در ایران جدی گرفته شود حتی می‌توان به این سیستم لقب دماسنج اقتصاد را داد. سیستم رتبه‌بندی بین‌المللی نشان می‌دهد که سرمایه‌گذار دنبال سود است و برای داشتن سود باید ریسک لازم را انجام دهد. چنین سیستمی ریسک را به زبان سرمایه‌گذاری نشان می‌دهد.

او مطرح این سوال که چه رابطه‌ای بین بودن در گروه‌های همکاری اقتصادی و رتبه‌بندی بین‌المللی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی وجود دارد، اظهار کرد: می‌توان گفت تمام کشورهای همسایه ایران به غیر از عراق که دارای رتبه برابر با ایران است، از رتبه اعتباری اقتصادی بالاتری از ایران قرار دارند. اما باید بررسی کرد که آیا آینده اقتصادی ایران از مسیر جذب سرمایه‌گذاری خارجی می‌چرخد؟ آیا این موضوع باید استراتژیک شود و آیا می‌تواند چنین اتفاقی بیفتد؟ رتبه‌بندی اعتباری بین‌المللی ناخودآگاه به نرخ تأمین مالی و هزینه مالی بستگی دارد. بر این اساس اگر ایران در حال حاضر به دنبال تأمین مالی برای پروژه‌های خود باشد، باید سعی در بالا بردن رتبه اقتصادی خارجی می‌چرخد؟ چرا که تمام تأمین‌کننده‌های مالی می‌دانند که رتبه‌بندی اقتصادی ایران در جهان از میزان متوسط نیز پایین‌تر است، اما بیمه‌های صادراتی، کشورها را به هفت پله تقسیم کرده که ایران در پله ششم قرار دارد.

مولوی تصریح می‌کند: بزرگ‌ترین مشکل بنگاه‌های اقتصادی ایران عدم رقابت‌پذیری بین‌المللی است. برای نمونه هزینه تمام‌شده کالاهای تولیدی در ایران از سایر کشورهای بسیار بیشتر است. این واقعیت در حالی در ایران وجود دارد که برندهای خارجی معتبر تر و معروف تر با هزینه تمام‌شده کمتر